

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์
คำสำคัญ	การคุ้มครอง/การเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์
ชื่อนักศึกษา	วลีรัตน์ เงินชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เดียววิเศษ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

แฟรนไชส์เป็นการร่วมประกอบธุรกิจโดยเจ้าของธุรกิจ คือผู้ให้แฟรนไชส์ยินยอมให้ผู้รับแฟรนไชส์ใช้วิธีการดำเนินธุรกิจ ระบบการตลาดและการกระจายสินค้าในรูปแบบของตน ภายใต้เครื่องหมายการค้าเดียวกันที่ได้รับการรับรองแล้วว่าประสบความสำเร็จซึ่งผู้รับแฟรนไชส์ต้องปฏิบัติตามได้เงื่อนไข รูปแบบและข้อจำกัดตามที่ได้ตกลงกันไว้ตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยหลักกฎหมายสัญญาแฟรนไชส์เกิดขึ้นตามหลักเสรีภาพของการแสดงเจตนาของคู่สัญญา แต่เนื่องจากสัญญาเป็นสัญญาแฟรนไชส์ที่ใช้กันทั่วไปเป็นสัญญาสำเร็จรูปทำให้ผู้รับแฟรนไชส์ถูกเอารัดเอาเปรียบ รวมทั้งมาตรการหรือบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์ยังไม่มี ในทางปฏิบัติจึงส่งผลให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีของธุรกิจแฟรนไชส์ วิเคราะห์หามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์ รวมทั้งศึกษากฎหมายแม่แบบยูนิคัวร์ กฎหมายแฟรนไชส์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์และกฎหมายของไทยที่เกี่ยวข้องกับสัญญาแฟรนไชส์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อปรับปรุงให้มีมาตรการกฎหมายแฟรนไชส์ของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่าข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์ของกฎหมายแม่แบบยูนิคัวร์ และกฎหมายแฟรนไชส์ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเป็นการเปิดเผยถึงข้อมูลในเบื้องต้นที่จะเข้าทำธุรกิจแฟรนไชส์และข้อมูลในส่วนของการได้รับสิทธิเป็นส่วนใหญ่ เมื่อนำบทบัญญัติกฎหมายของไทยที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะป็นกฎหมายว่าด้วยเรื่องนิติกรรมสัญญา กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

และกฎหมายจำกัดการแข่งขันทางการค้ามาปรับใช้ บทบัญญัติของกฎหมายไม่สามารถที่จะครอบคลุมได้ในเรื่องของการแสดงเจตนาของคู่สัญญา การปกปิดข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ การบังคับใช้ของกฎหมายนิติกรรมสัญญาที่ไม่ตรงกับสาระสำคัญของสัญญา การเก็บรักษาความลับทางการค้าที่เป็นการขัดกับการอนุญาตให้ใช้สิทธิภายใต้ลิขสิทธิ์ในส่วนของการเผยแพร่ต่อสาธารณชนและการกำหนดถึงแหล่งที่มาของสินค้าที่เป็นสิ่งควบคุมถึงมาตรฐานของแฟรนไชส์ แต่ขัดกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้า อีกทั้งไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่แท้จริงเพราะสัญญาแฟรนไชส์นั้นเป็นสัญญาที่มีลักษณะเฉพาะ

ทั้งนี้เสนอแนะให้มีการร่างกฎหมายแฟรนไชส์ขึ้นมาเพื่อลดช่องว่างของข้อกฎหมายและมีการคุ้มครองการเปิดเผยข้อมูลแฟรนไชส์และเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจแฟรนไชส์ โดยต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ต้องการให้มีการเปิดเผยในสัญญาแฟรนไชส์ว่าควรจะครอบคลุมถึงการแสดงเจตนาของคู่สัญญา การปกปิดข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ การบังคับใช้ของกฎหมายนิติกรรมสัญญา การอนุญาตให้ใช้สิทธิภายใต้ลิขสิทธิ์และการกำหนดถึงแหล่งที่มาของสินค้า อย่างไรก็ตามการมีกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ที่เข้ารับแฟรนไชส์ได้ทราบถึงข้อมูลโดยเท่าเทียมกับผู้ให้แฟรนไชส์และทำให้คู่สัญญาทราบสถานะของตัวเองที่แน่นอนเท่านั้น อันจะส่งผลให้ความเสี่ยงในการตัดสินใจเลือกทำแฟรนไชส์ลดลง

Thesis Title	Legal Measures for Protection Against Franchise Disclosure
Keyword	Protection/Franchise Disclosure
Student	Vareerat Ngernchai
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Sumeth Deoisres
Thesis Co-adviser	Associate Professor Suwit Nimnoi
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

The franchise is the joint business operation by which the business owner; the franchisor, gives the consent to the franchisee to employ the business operational techniques, marketing systems and goods distributions in his own patterns under the same trademarks, in which their success has been recognized. In this regard, the franchisee shall comply with the conditions, patterns and restrictions which are mutually agreed throughout the term of agreement. In principles, the franchise agreement is created according to the freedom of consent by both parties, but because the franchise agreement commonly used is the ready-made agreement, the franchisee is always taken of advantage. Moreover, as there are no any measures or legal provisions relating to the disclosure of franchise information, this is, in practice, not in the conformity with the legal intention.

This thesis aims to study the background, concepts and theories of franchise business and to analyze for the legal measures to protect the disclosure of franchise information. This includes the study of UNIDROIT model law which is American franchise law relating to the disclosure of franchise information and Thai law which is related to the franchise agreement in order to acknowledge the problems and the possible resolutions of such problems so that the law can be amended and the franchise law of Thailand can be drafted.

It is found from the study that the requirements for the disclosure of franchise information under the UNIDROIT model law and American franchise law mainly include

the disclosure of basic information for entering into the franchise business together with the information in connection with the license. When the related Thai legal provisions of either law on juristic act and contract, the intellectual property law and the trade competition law are applied, these legal provisions do not cover all matters relating to the manifestation of consent by both parties, the closure of substantial information, the enforcement of law on juristic act and contract which is not consistent with the essence of the contract, the trade secret protection which is contrary to the permission to use the rights under the copyright with regard to the public propaganda and the requirements for sources of products. Although this can control the standard of franchise, it is contrary to the trade competition law. It is also inconsistent with the true legal intention as the franchise agreement has its own uniqueness.

It is suggested that the franchise law be drafted in order to lessen the loopholes and protect the disclosure of franchise information. Moreover, this should be beneficial for the promotion of the investment in franchise business with respect to the information which is required to be disclosed in the franchise agreement that such information should cover the consent manifestation of both parties, the closure of substantial information, the enforcement of the law on juristic act and contract, the permission to use the rights under the copyright and the requirement of sources of products. However, the law relating to the disclosure of information is only to the tool which helps the franchisee to acquire the information as equal as the franchisor and helps both parties know exactly their own statuses. This should reduce the risk in their decision makings in operating franchises.